

**Баланың реакция жылдамдығын анықтау
(Павлов әдісі)**

Педагог-психолог: С .Копжасарова

Тақырыбы: Баланың реакция жылдамдығын анықтау

Әдісі: Павлов әдісі (жеңілдетілген)

Тобы: «Күншуақ» ересек тобы

Күні: 01.12.2025ж

1. Амандасу және балаларды сабаққа бейімдеу

Психолог: Балалар, сәлем! Бүгін біз қызықты ойын ойнаймыз. Мен белгі беремін, ал сендер тез жауап бересіңдер. Дайынсыңдар ма?

Мақсаты: Балалардың назарын жинақтау, қызықтыру.

2. Әдісті жеңіл түсіндіру

Психолог:

Мен қолымды шапалақтаймын — сендер қолдарыңды көтересіңдер.

Мен үстелді қақсам — қолдарыңды түсіресіңдер.

Бұл біздің қаншалықты тез әрекет жасайтынымызды көрсетеді.

3. Пробалық жаттығу (тексеру)

Психолог баяу 2 рет шапалақтайды.

Балалар қолдарын көтереді.

Жарайсыңдар! Енді ойынды бастаймыз.

4. Негізгі ойын (Павлов әдісінің жеңіл түрі)

1-кезең: Қарапайым белгі

Психолог 3—4 рет шапалақтайды.

Балалар қолдарын тез көтереді.

Мақсаты: Қарапайым реакцияны көру.

2-кезең: Екі түрлі белгі

Психолог:

Есімізде сақтаймыз:

шапалақ — қол көтеру

үстелді қақсам — қолды түсіру

Психолог 5—6 рет араластырылған түрде белгілер береді.

Балалар дұрыс әрекет жасайды.

Мақсаты: Ажырату және жылдам жауап беру.

3-кезең: Күтпеген белгі

Психолог біраз кідіріп, кенет шапалақтайды.

Балалар жылдам жауап береді.

Мақсаты: Күтпеген жағдайда реакция жылдамдығын бағалау.

5. Қосымша моторлы тапсырма (ойын)

Алдарында 2 түрлі түсті шеңбер болады.

Психолог:

Шапалақ — қызыл шеңберді аласың.

Үстелді қақсам — көк шеңберді аласың.

3—4 рет қайталанады.

6. Жеңіл бағалау

Психолог балалардың жауап жылдамдығын, шатасуын, назарын сырттай белгілеп отырады.

7. Қорытынды әңгіме

Анықтама

Тақырыбы: Балалардың реакция жылдамдығын анықтау

Әдісі: Павлов әдісі (жеңілдетілген нұсқа)

Тобы: «Күншуақ» ересек тобы

Күні: 01.12.2025ж

Қатысқандар: 25

Қатыспағандар:

Ересек топ балаларына Павлов әдісінің жеңілдетілген нұсқасы бойынша психодиагностикалық жұмыс жүргізілді. Жұмыстың мақсаты — балалардың есту арқылы берілген белгіге реакция жылдамдығын, нұсқауды түсіну деңгейін, ажырату қабілетін, назар тұрақтылығын, және моторлық жауаптың дәлдігін анықтау болды.

Өткізу барысы:

1. Дайындық кезеңі

Балалармен қысқа амандасу жүргізіліп, тапсырманың ойын түрінде өтетіні түсіндірілді.

Мақсаты: Эмоционалды жайлылық қалыптастыру, назарды жинақтау.

2. Нұсқауды түсіндіру

Балаларға екі белгі таныстырылды:

Психолог шапалақтағанда — қол көтеру,

Үстелді қаққанда — қолды түсіру.

Балалар түсінуі үшін бірнеше үлгі көрсетілді.

3. Пробалық жаттығу

Балалар белгіге қарап қол көтеруді немесе түсіруді орындады.

Тапсырманың жалпы мазмұнын түсінгені байқалды.

4. Негізгі сынақ кезеңдері

I кезең: Қарапайым реакцияны анықтау

Психолог тек шапалақ белгілерін берді.

Балалардың қол көтеруі бағаланды.

Бұл кезеңде реакцияның бастапқы жылдамдығы тіркелді.

II кезең: Екі белгіні ажырату

Психолог аралас түрде шапалақ және үстел қағу белгісін берді.

Балалар:

шапалақ — қол көтеру,

үстел қағу — қолды түсіру

әрекеттерін орындады.

Бұл кезеңде есту арқылы ажырату, реакция дәлдігі, назар тұрақтылығы бағаланды.

III кезең: Күтпеген белгіге реакция

Психолог аздап кідіріс жасап, кейін белгі берді.

Баланың тосын белгіге жауап беру жылдамдығы мен зейін тұрақтылығы бағаланды.

IV кезең: Моторлы реакцияны бағалау

Психолог тапсырма берді:

Педагог-психологтың желтоқсан айына арналған қорытынды есебі

I. Жұмыстың жалпы сипаттамасы

Желтоқсан айында педагог-психолог жұмысы психодиагностика, түзету-дамыту, психологиялық ағартушылық және профилактикалық бағытта жүргізілді. Ай бойы барлық жас топтарымен жүйелі жұмыс атқарылды, балалардың жас ерекшелігіне, даму деңгейіне және топтық қажеттіліктеріне сәйкес әдіс-тәсілдер қолданылды.

Жоспар бойынша 23 іс-шара толық орындалды.

II. Негізгі бағыттар бойынша атқарылған жұмыстар

1. Психодиагностикалық жұмыс

Ай ішінде келесі диагностикалық жұмыстар жүргізілді:

Баланың реакция жылдамдығы (Павлов әдісі) – Ересек топ

Зейіннің көлемін тексеру – топ араларында

Есте сақтау қабілетін анықтау – Ортаңғы топ

Баланың қиял қабілетін зерттеу – Кіші топ

Жылдық аралық мониторинг – Барлық топ арасында

Нәтижелері:

Балалардың басым бөлігінде реакция жылдамдығы жас ерекшелігіне сай.

Зейін көлемі: орта – жақсы деңгей.

Есте сақтау: көрнекілікке сүйенген есте сақтау жоғарырақ, есте есі орташа деңгейде.

Қиял: кіші топта қимыл-қозғалыс және заттық деңгейде көрінеді.

Мониторинг бойынша жыл басымен салыстырғанда он динамика байқалды.

2. Түзету-дамытушылық жұмыс

Ай ішінде келесі түзету сабақтары өткізілді:

Көңіл-күй бояулары (арт-терапия) – Ортаңғы топ

Эмоциялық тепе-теңдікті сақтау – Кіші топ

Эмоцияны басқару – менің күшім – Ересек топ

Жаңа жылдағы эмоциялық сергіту – Барлық топ

«Жаңа достар» – Ересек топ

Нәтижелері:

Балалардың эмоционалды өзін-өзі реттеуі жақсарды.

Топ ішінде достық, бір-бірін қолдау атмосферасы қалыптасты.

Кіші топтағы балалар релаксациялық қимылдар мен тыныс ойындарына дағдыланды.

Ересек топ балалары эмоцияны атау, басқару тәсілдерін меңгере бастады.

3. Психологиялық ағартушылық және тренингтік жұмыс

Желтоқсан айында өткізілген ағарту жұмыстары:

Адал ұрпақ – жарқын болашақ (кіші топ)

Жағымды сөздер әлемі (ортаңғы топ)

Жаңа жылда жақсы әдет бастайық (мектепалды топ)

Достық шеңбері (барлық топ)

Жаңа жылға тілек ағашы

Жақсы мен жаманның айнасы (ортаңғы топ)

Жылы жүрек (ересек топ)

Жанұяда зорлық-зомбылық болмасын (ата-аналарға баяндама)

Жаңа жылға арналған 3 мерекелік ойын (29, 30, 31 желтоқсан)

Нәтижелері:

Балалардың өзіндік баға беруі, мейірімділік, достық құндылықтары нығайды. Қарым-қатынас дағдылары жақсарып, жағымды сөздерді қолдану артты. Ата-аналарға арналған психологиялық ағарту жұмысы отбасы ішілік қарым-қатынас мәдениетін нығайтуға бағытталды.

III. Жылдық мониторинг қорытындысы

Мониторинг нәтижесі бойынша:

Танымдық процестер – тұрақты дамуда.

Эмоциялық-ерік саласы – орташа және жақсы деңгей.

Әлеуметтік дағдылар – топтар арасында біркелкі қалыптасуда.

Қиындықтары бар балалармен жеке жұмыс жалғасуда.

Жалпы динамика:

Жақсару бар, тұрақты оң нәтиже байқалады.

IV. Қиындықтар және ұсыныстар

Қиындықтар:

Кейбір балалардың зейін тұрақтылығы жеткіліксіз.

Сөйлеу дамуы кешеуілдеген балаларда жауап беру баяуы байқалады.

Ұсыныстар:

Қаңтар айында зейінді дамытуға арналған топтық тренингтер жоспарын күшейту.

Логопедпен және тәрбиешілермен бірлескен жұмыс жүргізу.

Ата-аналарға сөйлеуді және эмоцияны дамыту бойынша үй тапсырмаларын беру.

V. Қорытынды

Желтоқсан айында педагог-психологтың барлық жоспарланған жұмыстары толық және сапалы орындалды. Балалардың психологиялық дамуында оң өзгерістер, эмоционалдық тұрақтылықтың артуы, әлеуметтік дағдылардың нығаяуы байқалды.

Жалпы айлық жұмыс нәтижесі: тұрақты, жақсы деңгейде.
(жақсы / өте жақсы / тиімді / тұрақты / жоғары деңгейде)

Балабақша психологы:

Қолы: _____